

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

ETIKA

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE
šk. god. 2023./2024.

Ispitna knjižica 1

ETI.53.HR.R.K1.16

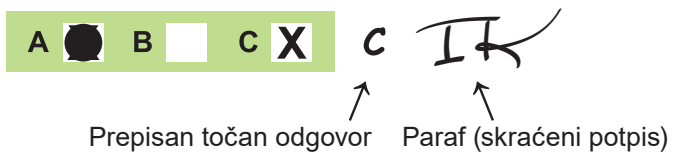

53204

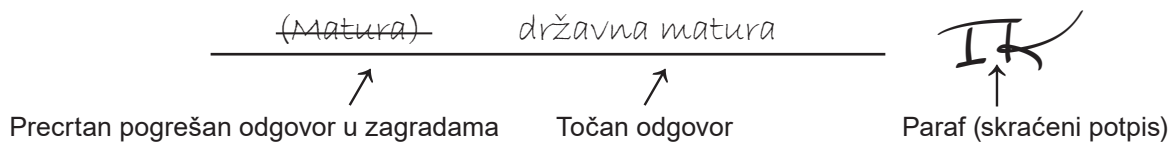
Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

ETIKA

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI!

ETI
1

List za odgovore

D-S053

1. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

2. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

3. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

4. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

5. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

6. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

7. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

8. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

9. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

10. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

11. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

12. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

13. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

14. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

15. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

16. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

17. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

Šifra ocjenjivača: _____

ETI.53.HR.R.L1.02

53205

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: **X**

ETI
1

18. Popunjava
ocjenjivač 0 ☐ 1 ☐ NO ☐19. Popunjava
ocjenjivač 0 ☐ 1 ☐ NO ☐20. Popunjava
ocjenjivač 0 ☐ 1 ☐ NO ☐21. Popunjava
ocjenjivač 0 ☐ 1 ☐ NO ☐22. Popunjava
ocjenjivač 0 ☐ 1 ☐ NO ☐23. Popunjava
ocjenjivač 0 ☐ 1 ☐ NO ☐24. Popunjava
ocjenjivač 0 ☐ 1 ☐ NO ☐25. Popunjava
ocjenjivač 0 ☐ 1 ☐ NO ☐

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Provjerite jeste li nalijepili identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 14 stranica, od toga 2 prazne.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Kako se naziva pojam koji označava situaciju moralne neodlučnosti koja nastaje zbog suprotstavljenih moralnih normi i vrijednosti?

A. moralni sud
B. moralni razvoj
C. moralna dvojba
D. moralna odgovornost

(1 bod)

2. Kako se naziva ljudska sposobnost subjektivnoga prosuđivanja moralne ispravnosti ili neispravnosti djelovanja?

A. etika
B. običaj
C. zakon
D. savjest

(1 bod)

3. Kako se naziva teorijsko promišljanje o temeljnim moralnim i etičkim pitanjima koje se temelji na racionalnoj argumentaciji?

A. običajnost
B. ćudorednost
C. etička refleksija
D. moralna intuicija

(1 bod)

4. Pozorno pročitajte iskaz.

U nekim zemljama svijeta smatra se moralno prihvatljivim zabraniti ženama vožnju automobila ili izlazak u javnost bez pratnje muškoga člana obitelji, dok se u većini zemalja takva praksa smatra neprihvatljivom.

Kako se naziva etičko stajalište opisano u navedenome tekstu?

- A. etnocentrizam
- B. etički egoizam
- C. antropocentrizam
- D. kulturni relativizam

(1 bod)

5. Kako se naziva filozofsko stajalište prema kojemu ne postoji sloboda volje, a time ni odgovornost za moralno djelovanje?

- A. relativizam
- B. skepticizam
- C. intuicionizam
- D. determinizam

(1 bod)

6. Pozorno pročitajte tekst.

Opravdano je da svi ljudi djeluju isključivo u svojem vlastitu interesu.

Kako se naziva etičko stajalište koje je zastupljeno u navedenome iskazu?

- A. nihilizam
- B. altruizam
- C. etički egoizam
- D. etički intelektualizam

(1 bod)

7. Pozorno pročitajte rečenicu.

Osobi A u razgovoru za posao rečeno je kako neće moći biti zaposlena zbog toga što u budućnosti planira postati majka i što će otići na rodiljni dopust.

O kojoj se vrsti diskriminacije radi u navedenome primjeru?

- A. o izravnoj diskriminaciji
- B. o obrnutoj diskriminaciji
- C. o pozitivnoj diskriminaciji
- D. o opravdanoj diskriminaciji

(1 bod)

8. Koja od navedenih značajka **nije svojstvena** demokratskomu poretku?

- A. trodioba vlasti
- B. vladavina zakona
- C. legitimnost izbora
- D. samovolja dužnosnika

(1 bod)

9. Kako se naziva etičko stajalište prema kojemu se osuđuje nasilje i zagovara mirno rješavanje sukoba?

- A. pacifizam
- B. amoralizam
- C. patocentrizam
- D. kozmopolitizam

(1 bod)

10. Pozorno pročitajte tekst.

Osoba je kupila proizvod kojemu ne odgovara priložena deklaracija o sadržaju i opisu te ga želi vratiti zahtijevajući od trgovca povrat novca. Trgovac ne uvažava reklamaciju i odbija zahtjev kupca.

Kako se naziva vrsta prava koja je prekršena u navedenome tekstu?

- A. radno pravo
- B. autorsko pravo
- C. kazneno pravo
- D. potrošačko pravo

(1 bod)

11. Kako se naziva etičko stajalište prema kojemu su ljudska bića vrednija od bilo koje druge vrste bića?

- A. holizam
- B. rasizam
- C. specizam
- D. biocentrizam

(1 bod)

12. Kako se naziva vrsta etike prema kojoj je poštovanje etičkih dužnosti temelj prosudbe ispravnosti moralnoga djelovanja?

- A. aretaička etika
- B. deontološka etika
- C. utilitaristička etika
- D. konzekvencijalistička etika

(1 bod)

13. Pozorno pročitajte rečenicu.

Nakon pospremanja svojega stana osoba odluči neke od svojih knjiga koje joj trenutno nisu potrebne premjestiti iz radne sobe u spremište.

Kakav je postupak osobe u navedenoj rečenici?

- A. amoralan
- B. moralno loš
- C. moralno ispravan
- D. moralno relevantan

(1 bod)

14. Kako se naziva etičko stajalište prema kojemu **nije moguće** donijeti konačne moralne sudove o ispravnosti djelovanja jer postoje podjednako valjani razlozi za i protiv?

- A. etički egoizam
- B. etički relativizam
- C. etički skepticizam
- D. etički univerzalizam

(1 bod)

15. Kako se naziva vrlina koja omogućuje pojedincu sposobnost razlikovanja dobra i zla, te donošenje ispravnih moralnih odluka u rješavanju moralnih dvojbi?

- A. lukavost
- B. ustrajnost
- C. razboritost
- D. poslušnost

(1 bod)

16. Koji je filozof smatrao da je temelj moralnosti u specifičnome moralnom osjećaju?

- A. Aristotel
- B. David Hume
- C. Immanuel Kant
- D. Platon

(1 bod)

17. Kako se naziva etičko stajalište prema kojemu su tjelesni i duhovni užitci najviše dobro?

- A. hedonizam
- B. intelektualizam
- C. eudajmonizam
- D. perfekcionizam

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom

(riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

18. Kako se naziva moralno načelo ili pravilo sadržano u velikim svjetskim religijama prema kojemu nije dopušteno drugima činiti ono što ne želiš da tebi bude učinjeno?

(1 bod)

19. Koja je, uz vjeru i nadu, treća nadnaravna vrlina u kršćanskome moralnom nauku?

(1 bod)

20. Kako se naziva moralna vrednota prema kojoj u raspodjeli dobara svatko treba dobiti ono što zasluđuje?

(1 bod)

21. Pozorno pročitajte tekst.

Ivan je dužnosnik zadužen za odlučivanje o projektima javne nabave. Raspisao je javni natječaj za obnovu gradskih parkova. Na natječaj se, među ostalima, javila i tvrtka u kojoj je Ivan suvlasnik.

Kako se u etici naziva moralni problem opisan u navedenom tekstu?

(1 bod)

- 22.** Kako se naziva znanstvena disciplina koja se bavi poboljšanjem nasljednih osobina ljudske vrste i otklanjanjem mogućih genetskih nedostataka?

(1 bod)

- 23.** Kako se u etici naziva sukob vrednota i situacija moralne neodlučnosti koju treba razriješiti tako da se jednoj od vrijednosti koja podjednako obvezuje daje prednost na štetu druge?

(1 bod)

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovor upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

- 24.** Objasnite što se smatra moralno upitnim u postupcima kloniranja čovjeka.

(1 bod)

- 25.** Objasnite razliku između pojmova legalnosti i legitimnosti.

(1 bod)

Prazna stranica

Prazna stranica